

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 5: Takipli Alacaklar	10

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Amortisman Uygulamasının Dışında Bırakılan Taşınmazların Mevcut Olması
2. Hukuk Müşavirliği Tarafından Takibi Yapılan Alacakların Muhasebeleştirilmemesi
3. Değer Artırıcı Harcamaların Varlık Hesaplarına Kaydedilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması
2. Bilimsel Araştırma Projelerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi
3. Sendika Üyesi Olamayacak Unvanlara Sahip Akademik Personelin Sendikalara Üye Olması
4. Tüketim Malzemeleri Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Geç Bildirilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Mardin Artuklu Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 17.05.2007 tarih ve 5662 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Mardin Artuklu Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 11 fakülte, 3 yüksekokul, 2 enstitü, 8 meslek yüksekokulu ve 16 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1139'dur. Ayrıca Üniversitede 32 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	27	28	55
Doçent	81	40	121
Doktor öğretim üyesi	175	75	250
Öğretim görevlisi	145	44	189
Araştırma görevlisi	133	46	179
TOPLAM	561	233	794

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	198	128	326
Sağlık	5	11	16
Avukatlık	2	2	4
Eğitim-öğretim	-	-	-
Teknik	54	49	103
Yardımcı	27	6	33
Sözleşmeli	45	63	108
İşçi	247	21	268
Toplam	578	280	858

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Mardin Artuklu Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 213.391.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 185.165.228,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 398.556.228,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %95,24'ü olan 379.589.144,00 TL kullanılmıştır.

Üniversitenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	232.008.822,00	231.748.768,00	99,89
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	29.421.344,00	29.199.753,00	99,25
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	51.431.462,00	47.436.128,00	92,23
05 Cari Transferler	3.182.600,00	2.686.332,00	84,41
06 Sermaye Giderleri	82.512.000,00	68.518.163,00	83,04
07 Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Toplam	398.556.228,00	379.589.144,00	95,24

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 379.589.144,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %95,24'ü kullanılmıştır. Personel giderlerinde 232.008.822,00 TL ödeneğin 231.748.768,00 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 29.421.344,00 TL ödeneğin 29.199.753,00 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 51.431.462,00 TL ödeneğin 47.436.128,00 TL'si, cari transferlerde 3.182.600,00 TL ödeneğin 2.686.332,00 TL'si, sermaye giderlerinde 82.512.000,00 TL ödeneğin 65.518.163,00 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 2.245.204,38 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.204.000,00	5.288.615,00	239,96
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	209.521.000,00	379.452.013,00	181,10
Diğer Gelirler	1.666.000,00	2.243.300,00	134,65
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Toplam	213.391.000,00	386.983.928,00	181,35
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0,00	120.830,00	
Net Toplam	213.391.000,00	386.863.098,00	

2022 yılında net 386.863.098,00 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 402.796.956,89 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı

129.348,21 TL ve faaliyet gideri 343.414.307,28 TL olan Üniversite, 2022 yılını 59.253.301,40 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 5.473.789,81 TL, gider toplamı 4.367.622,84 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 1.106.166,97 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin/İktisadi İşletmenin 2022 yılı gelir toplamı 9.686.763,49 TL, gider toplamı 9.269.210,56 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 417.552,93 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

---

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları belirlenmiştir. Üniversitede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Akademik personel 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na, idari personel ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna dayanılarak işe alınmaktadır. Yer değiştirme, üst görevlere yükselme ve atama işlemleri Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği çerçevesinde yapılmakta olup; Üniversitenin internet sayfasında duyurulmaktadır. Planda öngörülen ve personelin performansını ölçmeye yönelik olan kriterler belirlenmemiş ve ilgili birim amirleri tarafından yılda bir kez yapılması gereken performans değerlendirmeleri

yapılmamıştır. Akademik personel için Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği çerçevesinde performans değerlendirmesi yapılmaktadır. İdari personel için performans değerlendirme kriterleri henüz belirlenmediğinden herhangi bir ödüllendirme mekanizması da oluşturulmamıştır. Hassas Görevlerin Belirlenmesine İlişkin Rehber hazırlanarak, birimlerce yürütülen hassas görevler belirlenmiş ve bu görevlere ilişkin prosedürler oluşturulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. Üniversite performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. Üniversitenin faaliyetleri sırasında ve sonrasında oluşabilecek risklerin giderilmesi için uygulanacak prensip, politika ve programlara ilişkin esas ve usulleri belirlemek üzere Risk Yönetim Yönergesi'ni hazırlamıştır. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmış ancak söz konusu riskler İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nca incelenerek, birimlere yapmaları gereken düzeltmeler hususunda geri bildirim yapılmamış ve Konsolide Risk Raporu hazırlanmamış ve bunun neticesinde Kurum Risk Strateji Belgesi oluşturulamamış ve Rektör onayına sunulamamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Üniversite tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuş ve yapılan yetki devirleri devredilen yetkinin önemi ile uyumlu olarak yapılmamıştır. Yetki devredilen personel tarafından, yetkinin kullanımına ilişkin olarak sistematik ve sınırları tespit edilmiş bir biçimde bilgi verilmemekte, bilgi akışı şifahi olarak sürdürülmekte ancak herhangi bir raporlamaya dayanmamaktadır. Üniversitede yapılan görevlendirmelerde, bunlar farklı kişiler arasında dağıtılarak mevzuatta yer alan görevler ayrılığı ilkesine uyulmuştur. Üniversite tarafından belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuş olup ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

Üniversite faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

Üniversitenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yıllık olarak değerlendirilmemektedir. Eksik yönlerin bildirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması konusunda süreç ve yöntem belirlenmemiş, iç denetim birimi kurulmamış ve iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mardin Artuklu Üniversitesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Amortisman Uygulamasının Dışında Bırakılan Taşınmazların Mevcut Olması

Üniversitedenin kullanımına tahsis edilen ve 252.03 hesap kodunda takip edilen taşınmazlar ile 252.01.04 hesap kodunda takip edilen Galip Malzeme, Teneke, Muvakkat Barakalar ile Prefabrik Binalar için amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Amortisman ve Tükenme Payları” ile ilgili Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nin (Sıra no:47) eki olan Amortisman ve Tükenme Payları Süre ve Oranları Listesinin 252 Binalar Hesabı başlıklı bölümünde;

a) Tahsis edilen taşınmazların birikmiş amortismanları ile beraber tahsis yapılan kamu idaresine aktarılacağından, tahsis yapılan kamu idaresinin muhasebe birimi tarafından “252.03” kodlarında yer alan yardımcı hesaplara ilgili taşınmazın birikmiş amortismanlarının kaydedileceği ve “252.01” yardımcı hesabında yer alan tüm taşınmazlar için belirlenen süre ve

oranları ile amortisman ayırma işlemlerinin sürdürüleceği,

b) 252.01.04 yardımcı hesabın detaylarında yer alan galip malzemesi teneke muvakkat barakalar, inşaat şantiye binaları ve prefabrik yapılar için, binalar için belirlenen sürelerin 1/5'inin esas alınarak amortisman uygulaması yapılacağı,

hususları açıkça ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında; 252.01.04 hesap kodunda kayıtlı 1.404.680,33 TL tutarındaki taşınmaz ve 252.03 hesap kodunda kayıtlı 27.148.842,82 TL tutarındaki taşınmaza amortisman ayrılması için Hazine ve Maliye Bakanlığına izin talebinin iletildiği, izin alındıktan sonra gerekli kayıtların tamamlanacağı ve bundan sonraki süreçte amortisman işlemlerinde daha dikkatli olunacağı bildirilmiştir.

Üniversitenin mali tablolarında 252.03 yardımcı hesabında kayıtlı 27.148.842,82 TL tutarındaki taşınmaz ile 252.01.04 yardımcı hesabında kayıtlı 1.404.680,33 TL tutarındaki taşınmaz için amortisman ayrılmamış olması mali tablolarda 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabının (-) olması gerekenden daha düşük görünmesine sebep olmuş; bunun da mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmesini engellediği değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Hukuk Müşavirliği Tarafından Takibi Yapılan Alacakların Muhasebeleştirilmemesi

Üniversitenin mali tabloları, muhasebe ve hukuk müşavirliği kayıtları üzerinde yapılan incelemelerde Hukuk Müşavirliği tarafından takibi yapılan ve faaliyet alacakları ile kurum alacakları dışında kalan alacakların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı olmadığı görülmüştür.

27.12.2014 tarih ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının niteliğine ilişkin 54'üncü maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Üniversite Hukuk Müşavirliği dosyaları ile muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; Hukuk Müşavirliği tarafından takip edilen çeşitli alacakların (Kurum tarafından yapılan kontrol/incelemeler sonucunda ortaya çıkan alacaklar, mahkeme ilamından kaynaklı alacaklar, fazla ödenen maaş alacağı, yapım işinden kaynaklanan alacaklar, işçilere ödenen

kıdem tazminatlarının rücu edilmesine ilişkin alacaklar, fazla ve yersiz ödemelerden kaynaklanan alacaklar vb.) muhasebe sisteminde kayıtlı olmadığı görülmüştür.

31.12.2022 tarihi itibari ile dava yoluyla takip edilen (anapara+ faiz) toplam alacak miktarının detayı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 5: Takipli Alacaklar

Dosya No	Alacak Türü	Toplam Alacak (TL)
2021/9265	Üst işveren olarak ödenmiş olan işçilik alacaklarının alt işveren taşeron firmadan rücusu	143.064,84
2021/9265	Üst işveren olarak ödenmiş olan işçilik alacaklarının alt işveren taşeron firmadan rücusu	21.294,86
2021/9263	Üst işveren olarak ödenmiş olan işçilik alacaklarının alt işveren taşeron firmadan rücusu	136.547,29
2021/9263	Üst işveren olarak ödenmiş olan işçilik alacaklarının alt işveren taşeron firmadan rücusu	5.476,76
2021/4342	Sayıştay 7.Dairesinin 10.03.2021 tarihli İlamında tespit edilen 771.726,72 TL kamu zararı ve borçlu lehine SGK'ya yapılan 70.786,50 TL fazla ödeme	842.513,32

Tablodan da anlaşılacağı üzere; Üniversitenin takipli alacak tutarı 1.148.897,07 TL iken mali tablolarında 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında sadece 139.551,81 TL tutarında alacağı kayıtlıdır. Bu durumda 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı olması gerekenden 1.873.826,40 TL tutarında düşük görünmekte olup bu durum mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmesini olumsuz etkilemiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki tespite katılmış, Haziran 2023 tarihi itibariyle tüm takipli alacakların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedildiğini bildirilmiştir.

Hukuk müşavirliğince yürütülen dosyalarda muhasebeleştirme gerektiren konuların (alacak işlemleri, yapılan tahsilatlar vb.) tespiti ve gerekli muhasebeleştirme işlemlerinin yapılmamasının 2022 yılı mali tablolarının eksik ve hatalı veri üretmesine sebep olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Değer Artırıcı Harcamaların Varlık Hesaplarına Kaydedilmemesi

Üniversite tarafından taşınmazlar için yapılan limit üstü harcamaların ilgili taşınmazın maliyet bedeline eklenmek yerine gider kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirildiği görülmüştür.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalar*" başlıklı 27'nci maddesinde maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini,

kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal ve hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'e dayanılarak hazırlanan 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 47 sıra no.lu Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında maliyet bedeli Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan dayanıklı taşınırın her biri için 14.000 TL'yi, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşan duran varlıkların amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Anılan maddenin üçüncü fıkrasında ise hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan yukarıda belirtilen limitleri aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda özellikle taşınmazlar için yapılan limit üstü harcamaların varlığın kayıtlı değerine ilave edilmediği ve 785.000,00 TL tutarındaki harcamanın doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında; bulguya konu hatalı işlem kabul edilerek bundan sonraki süreçte taşınmazlar için yapılan limit üstü harcamaların varlığın kayıtlı değerine ilave edilerek muhasebeleştirileceği bildirilmiştir.

Hatalı muhasebe işlemi Haziran 2023 tarihi itibarıyla halen devam etmekte olup; Üniversiteye ait Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu'nun doğru ve güvenilir bilgi üretebilmesi için İdare'nin limit üstü harcamaları giderleştirmeden varlığın kayıtlı değerine ilave etmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması

Üniversitede dolu olan Fakülte Sekreteri, Enstitü Sekreteri, Şube Müdürlüğü ve Şef kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda sayılan istisnalar dışında görevlendirme yapıldığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Kanun'un "Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86'ncı maddesinde; memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine, kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği ifade edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesinin görev, yetki ve sorumlulukları düzenleyen (b) fıkrasının 4'üncü bendine göre rektörün; gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirme veya bunlara yeni görevler verme yetkisi bulunmaktadır.

Üniversitede Fakülte Sekreteri, Enstitü Sekreteri, Şube Müdürlüğü ve Şef kadrolarına usulüne göre atanmış olan personelin asıl kadrosu dışında çalıştırıldığı, bu personelin kadro görevlerinin ise yine görevlendirme ile başka personel tarafından yürütüldüğü ve bu yöntemle 34 farklı görevlendirme yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde dolu kadro, kadronun halen başka bir memur tarafından kullanılıyor olması hali olup dolu kadroya vekâlet ancak, kadroda bulunan memurun kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işinden geçici olarak ayrılması halinde mümkündür.

Kamu İdaresi cevabında bulgudaki tespite katılmamış; ancak, bulguya konu olan dolu kadroya vekalet işlemi ile ilgili herhangi bir açıklamada bulunmayıp, Üniversitede çeşitli nedenlerle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13/b-4 maddesi gereğince yapılan görevlendirmeler hakkında bilgi verilmiştir.

Sonuç olarak; dolu kadroya 657 sayılı Kanun'da sayılan istisnalar dışında

görevlendirme yapılmasının, personel mevzuatı ile ilgili temel düzenleme niteliği taşıyan mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Bilimsel Araştırma Projelerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Üniversitenin mali tablolarında 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının yer almadığı görülmüştür.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı'na göre; Üniversitelerde bilimsel araştırma projeleri kapsamında desteklenen projelerin, her biri için ayrılan ödenek tutarlarının proje bazında açılan alt hesaplarda, desteklenen proje bütçesi ve ilgili kurullardan verilen ek ödenekler ile bu projeler için yapılan harcamaların, izlenmesi için 962 ve 963 nolu nazım hesapların kullanılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında; bulgu konusu hatalı muhasebe işlemi kabul edilerek Haziran 2023 tarihinden itibaren 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının kullanılmaya başlandığı bildirilmiştir.

Üniversitelerde bilimsel araştırma projelerin izlenmesi için Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı'na göre nazım hesap niteliğinde olan 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının 2022 yılında kullanılmamasının mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmesine engel olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Sendika Üyesi Olamayacak Unvanlara Sahip Akademik Personelin Sendikalara Üye Olması

Üniversitede bazı akademik personelin Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu 15'inci maddesinde sendika üyesi olamayacak kamu görevlileri arasında sayılan unvanlarda görev yapmalarına rağmen sendika üyesi oldukları tespit edilmiştir.

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Sendika kurma hakkı" başlıklı 51'inci maddesinin birinci fıkrasında,

"Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz." denilmek suretiyle işçi ve

memur ayrımı yapılmaksızın tüm çalışanların sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkı anayasal güvenceye alınmıştır. Anayasanın ilgili maddesinde sendika kurma hakkının; milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlak ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerine dayanılarak ve kanunla sınırlanabileceği öngörülmüştür.

Anayasanın 51'inci maddesinin beşinci fıkrasında, “İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin bu alandaki haklarının kapsam, istisna ve sınırları gördükleri hizmetin niteliğine uygun olarak kanunla düzenlenir.” hükmüne yer verilerek bu doğrultuda 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 15'inci maddesinde sendika üyesi olamayacak kamu görevlilerini şu şekilde saymıştır;

“... ”

4- Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri, üniversite ve yüksek teknoloji enstitüsü rektörleri, fakülte dekanları, enstitü ve yüksekokulların müdürleri ile bunların yardımcıları, ...

Üye olamazlar ve sendika kuramazlar.”

Bu düzenlemeye rağmen; Üniversitenin farklı fakülte ve yüksekokullarında görev yapan akademisyenlerden bazılarının, sendika üyesi olamayacak akademik unvanlara sahip oldukları halde sendika üyesi oldukları görülmüştür.

Kamu cevabında bulgu konusu tespit kabul edilerek sendika üyeliğinden istifa eden personele ait kanıtlayıcı belgeler ile işyeri sendika temsilcisinin konuya ilişkin görüşü gönderilmiştir.

Cevap ekinde gönderilen belgeler incelendiğinde; sendika üyesi olamayacak personelden sadece bir kısmının üyeliğine son verdiği, kalanların sendika üyeliğinin devam ettiği görülmüştür.

İşyeri sendika temsilcisinin “4688 sayılı Kanun'daki düzenlemenin sadece asil personele ait olduğu ve vekaleten görev yapan personeli kapsamadığı” şeklindeki görüşü ise; 99 seri no'lu Devlet Memur Kanunu Genel Tebliği'ne göre vekilin vekilin asilde aranan şartları taşımasının zorunlu olduğu, bunun tüm hak ve yükümlülükleri de kapsadığı hususu ile 4688

sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda sendikaya üye olamayacak personel sayılırken asil/vekil ayırımına gidilmemiş olması karşısında kabul edilebilir nitelikte bulunmamıştır.

Mevzuat uyarınca; 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda sayılan görevlere atanma tarihi itibarıyla kişilerin sendika ile ilişkisinin kesilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Tüketim Malzemeleri Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Geç Bildirilmesi

Üniversite bünyesindeki birçok birimin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen tüketim malzemelerinin çıkış işlemlerini muhasebe birimine hiç bildirilmediği veya 12 aya varan sürelerde geç bildirdiği tespit edilmiştir.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliğinin "*Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi*" başlıklı 30'uncu maddesi uyarınca taşınır kayıt yetkilileri genel bütçeli idareler dışında kalan idarelerde üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerini taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesini, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine göndermekle yükümlüdür.

Hal böyle iken birçok birim tüketim malzeme çıkışlarını zamanında muhasebe birimine bildirmemiş, örneğin:

- Güzel Sanatlar Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Midyat Tasarım Fakültesi, Türkiye'de Yaşayan Diller ve Enstitüsü, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Derik Meslek Yüksekokulu (MYO), Kızıltepe Meslek Yüksekokulu, Mardin Meslek Yüksekokulu, Midyat Meslek Yüksekokulu, Ömerli Meslek Yüksekokulu, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Devlet Konservatuvarı Yabancı Diller Yüksekokulu, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği'nin 2022 yılında yaptıkları tüketim malzemesi çıkışlarını muhasebe birimine hiç bildirmediği,

- Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Turizm Fakültesi ve Nusaybin MYO'nun tüketim malzemesi çıkışlarını yılda bir kez Mart/Nisan ayında,

- Edebiyat Fakültesi, Özel Kalem (Rektörlük), Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı ile İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığının I ve II nci dönemleri bir defada Haziran/Eylül ayında,

- Savur MYO nun da I-II VE III üncü dönemleri tek seferde Ekim ayında,

bildirdiği görülmüştür.

Muhasebe kayıtlarının anlık verilerinin birim/birimler ile farklı olmasına sebep olan hatalı uygulamanın değiştirilmesi ve Taşınır Mal Yönetmeliği'ne uygun hale getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>